

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА ЗЕЛЕНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

підготовки магістра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 073 Менеджмент

освітньо-професійної програми Менеджмент організацій

Силабус освітнього компонента «СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА ЗЕЛЕНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» підготовки магістра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій

Розробник: Наталія Хомюк, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту

Силабус погоджено

Гарант ОПП Менеджмент організацій

Лариса ЮЩИШИНА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування 073 Менеджмент Менеджмент організацій Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ПІБ – Хомюк Наталія Леонідівна

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Посада – доцент, завідувач кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон 0505008925

Електронна пошта: Khomiuk.Nataliia@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Сталий розвиток та зелений менеджмент» належить до вибірових освітніх компонентів і спрямований на розвиток компетентностей у сфері управління процесами сталого розвитку та впровадження принципів зеленого менеджменту в діяльність організацій. Програма ОК охоплює сучасні підходи до планування й реалізації екологічно та соціально відповідальних стратегій, управління ресурсами, впровадження інноваційних «зелених» технологій та ESG-практик. Особлива увага приділяється формуванню практичних навичок оцінки впливу діяльності організацій на довкілля, запровадженню циркулярної економіки та моніторингу результативності стратегій сталого розвитку.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Метою освітнього компонента є формування у здобувачів системи знань, навичок і компетенцій, необхідних для ефективного впровадження концепцій сталого розвитку й зеленого менеджменту в практику управління підприємствами та організаціями.

Основними завданнями освітнього компонента є: ознайомлення здобувачів із базовими поняттями, концепціями та категоріями сталого розвитку й зеленого менеджменту; вивчення глобальних і національних стратегій сталого розвитку та політик «зеленого» переходу; аналіз нормативно-правових та інституційних засад управління сталим розвитком і впровадження екологічних стандартів; опанування практичних інструментів управління ресурсами, енергоефективності та циркулярної економіки; розвиток умінь інтегрувати ESG-підходи та соціальну відповідальність у стратегії підприємств; формування навичок стратегічного планування та моніторингу результативності зеленого менеджменту; дослідження європейського та світового досвіду реалізації програм сталого розвитку й адаптації його до українського бізнес-середовища.

3. Освоєння освітнього компонента «Сталий розвиток та зелений менеджмент» сприятиме розвитку таких soft skills як: системне мислення та здатність аналізувати комплексні економіко-екологічні процеси; критичне мислення й аналітичні здібності при оцінюванні програм сталого розвитку; комунікативність і навички взаємодії зі стейкхолдерами у сфері екологічної та соціальної відповідальності; адаптивність і гнучкість у прийнятті управлінських рішень у динамічному середовищі зелених реформ; креативність та інноваційність у розробці й впровадженні екологічно орієнтованих рішень; лідерство й командна робота при реалізації проектів сталого розвитку та зеленого менеджменту.

4. Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи сталого розвитку та зеленого менеджменту						
Тема 1. Сутність та принципи сталого розвитку й зеленого менеджменту	17	2	2	12	1	ФО (5), Т (5), СЗ (5) / 15
Тема 2. Глобальні та національні стратегії сталого розвитку	16	1	2	12	1	ФО (5), Т (5), СЗ (5) / 15
Тема 3. Інституційні та нормативно-правові основи зеленого менеджменту	16	1	2	12	1	ФО (5), Т (5), СЗ (5) / 15
Разом за модулем 1	49	4	6	36	3	45
Змістовий модуль 2. Практичні інструменти сталого розвитку та зеленого менеджменту						
Тема 4. Екологічна та енергетична ефективність підприємств	19	2	2	13	2	ФО (4), СЗ (5), Т (5) / 14
Тема 5. Циркулярна економіка та управління ресурсами	18	2	2	13	1	ФО (4), Т (5), СЗ (5) / 14
Тема 6. Соціальна відповідальність та ESG-практики в управлінні	17	1	2	13	1	ФО (4), СЗ (5), Т (5) / 14
Тема 7. Стратегічне планування та моніторинг результативності зеленого менеджменту	17	1	2	13	1	ФО (4), СЗ (4), Т (5) / 13
Разом за модулем 2	71	6	8	52	5	55
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Форми контролю: поточне оцінювання (контрольна робота (КР), фронтальне опитування (ФО), есе чи реферат (Е), тести (Т), ТР – тренінгові вправи, розгляд ситуаційних завдань (РС), РМГ – робота в малих групах, ДС – дискусія, ДБ – дебати, розгляд кейсів (К), підсумковий контроль у формі заліку.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Сталий розвиток та зелений менеджмент» передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять-тренінгів – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента; розв'язання практичних та тестових завдань; розв'язання кейсів; підготовку до усіх видів контролю.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно із затвердженим графіком.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагиату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного

університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>) та Положенням про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://surl.li/hbazoe>).

Можливість отримати додаткові (бонусні бали). Здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/vtzfet>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру за 100-бальною шкалою.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді тестування та усного опитування. Тестові запитання складено відповідно до структури курсу та містять 50 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється у 1 бал. Усне опитування включає 2 запитання, кожне запитання оцінюється в 25 балів. Максимальна оцінка 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань до заліку

1. Теоретичні засади, особливості та завдання сталого розвитку та зеленого менеджменту.
2. Сутність і структура концепції сталого розвитку.
3. Основні принципи сталого розвитку: економічна, соціальна та екологічна складові.
4. Еволюція підходів до управління сталим розвитком.
5. Базові елементи системи зеленого менеджменту та їх характеристика.
6. Міжнародні та національні нормативні документи у сфері сталого розвитку та зеленого переходу.
7. Стратегія сталого розвитку України та її ключові цілі.
8. Роль ЄС та ООН у формуванні глобальних стандартів сталого розвитку.
9. Поняття «зеленої економіки» та її значення для бізнесу й суспільства.
10. Основні напрями впровадження зеленого менеджменту на підприємствах.
11. ESG-підходи: сутність, складові та роль у корпоративному управлінні.
12. Механізми інтеграції ESG-показників у стратегічне планування компаній.
13. Сутність циркулярної (замкненої) економіки та її відмінності від лінійної.
14. Приклади успішних практик циркулярної економіки у світі та в Україні.
15. Основні інструменти ресурсоефективності та енергозбереження у зеленому менеджменті.
16. Екологічна сертифікація продукції та послуг: стандарти та переваги.
17. Екологічний аудит та його значення для системи менеджменту.
18. Вплив змін клімату на стратегічний розвиток підприємств і громад.
19. Соціальна відповідальність бізнесу у контексті сталого розвитку.
20. Роль органів державної влади та місцевого самоврядування у впровадженні зеленого менеджменту.
21. Фінансові інструменти та механізми підтримки проектів сталого розвитку.
22. «Зелені» інвестиції: сутність, джерела та приклади.

23. Роль міжнародних організацій і програм у фінансуванні екологічних проєктів.
24. Основні ризики й бар'єри впровадження зеленого менеджменту на підприємствах.
25. Методи оцінювання екологічних і соціальних ризиків діяльності організації.
26. Поняття екологічного сліду підприємства та способи його зменшення.
27. Інструменти моніторингу та оцінки результативності стратегій сталого розвитку.
28. Ключові індикатори сталого розвитку на рівні підприємства та території.
29. Система звітності та прозорості у реалізації стратегій зеленого менеджменту.
30. Роль комунікацій і взаємодії зі стейкхолдерами у впровадженні зеленого менеджменту.
31. Підходи до інтеграції цілей сталого розвитку ООН у корпоративну стратегію.
32. Стратегії сталого розвитку територіальних громад у післявоєнний період.
33. Основні напрями використання цифрових технологій для підтримки зеленого менеджменту.
34. Впровадження геоінформаційних систем (GIS) та Big Data для моніторингу довкілля.
35. Інноваційні «зелені» технології та їхнє значення для розвитку бізнесу.
36. Партнерство держави, бізнесу та громади у реалізації екологічних проєктів.
37. Роль освіти й підготовки кадрів у забезпеченні сталого розвитку та зеленого менеджменту.
38. Особливості впровадження зеленого менеджменту у сфері агробізнесу.
39. Міжнародний досвід управління сталим розвитком і можливості його адаптації в Україні.
40. Основні виклики та перспективи розвитку зеленого менеджменту у світі та в Україні.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
0 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

0-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Управлінські інструменти забезпечення сталого розвитку : навч. посіб.; уклад.: Іщенко А.М., Акімова О.А. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 102 с.
2. Палехова Л. Л. Управління сталим розвитком: довідник базових понять. Дніпро: НТУ «ДП», 2020. 330 с.
3. Павліха Н.В., Цимбалюк І.О., Хомюк Н.Л., Войчук М. В., Савчук А.Ю., Коломечюк В.В., Цимбалюк С.М. Безпека сталого розвитку регіонів та територіальних громад України на засадах інклюзивного зростання: монографія. Луцьк : Вежа-Друк. 2022. 514 с.
4. Khomiuk N., Pavlikha N. Management of sustainable inclusive rural development projects. Information systems in project and program management: Collective monograph edited by I. Linde. European University Press. Riga: ISMA, 2023. P.163-178.
5. Khomiuk N. Organizational and economic principles of management of the development of organic production in Ukraine. Modern management tools in the latest models of socio-economic development: monograph. Higher School of Social and Economic. Przeworsk: WSSG, 2023. P. 202–218
6. Хомюк Н.Л. Управління сталим розвитком сільських територій: досвід ЄС та

імплементация в Україні. European Perspective: сучасні виклики та можливості для України. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. С.176–189.

7. Tsymbaliuk I., Khomiuk N., Kozliuk V., Bilous O., Voinov I.. Model of comprehensive land restoration as a tool for strategic management in the public and private sectors. Managerial practices and challenges in various economic sectors:scientific monograph. Higher School of Social and Economic. Przeworsk: WSSG, 2025. 2025. Pp. 231-246.

8. Хомюк Н.Л. Теоретико-методологічні основи формування моделі відновлення земель сільськогосподарського призначення на засадах сталого, інклюзивного та смарт-розвитку. Інклюзивна відбудова України: економічна, соціальна та просторово-технологічна реінтеграція. : монографія / Заг. ред.: Павліха Н.В. Луцьк : ФОП Косенко А.О., 2025. С. 196–214.

9. Хомюк Н.Л., Дзямулич М.І., Баришнікова В.В. Драйвери формування зеленої економіки на засадах цифровізації та сталого розвитку в Україні. *Агросвіт*. 2025. № 6. С. 11–16.

10. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>

11. Офіційний веб-сайт законодавства Європейського Союзу. URL: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

12. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>